

Kooskõlastustabel

Esitaja/märkuse sisu	Märkuse arvestamine/mittearvestamine
Välisministeerium	
<p>1. Eelnõu § 1 punktiga 8 kehtestatakse määruse nr 64 lisa uues sõnastuses. Välisministeerium juhib tähelepanu, et otsuse vaidlustaja isikuandmete plokis olevates andmeväljades on erinevus kehtiva määruse §-s 5 sätestatud andmete loeteluga võrreldes. Nimelt on lisatud vormile isanime andmeväli, mida kehtiva määruse kohaselt ei nõuta. Teeme ettepaneku kas täiendada eelnõu vastavalt või eemaldada taotluse vormilt eespool nimetatud andmeväli.</p> <p>Lisaks teeme ettepaneku kujunduse ühtlustamiseks ja sõnastuse täiendamiseks avalduse vormi leheküljel 3, kus avalduse allkirjastab kas vaidlustaja, tema seaduslik esindaja või volitatud esindaja.</p> <p>Kuupäeva ja allkirja lahtrid võiksid olla järjestatud sarnaselt, esmalt allkiri ja seejärel kuupäev. Lisaks peaks seadusliku esindaja puhul välja tooma tema nime, sest avalduse vormil ei kajastu see eelnevalt mitte ühelgi andmeväljal. Vastava välja sõnastus võiks olla „Vaidlustaja või tema seadusliku esindaja nimi ja allkiri“.</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>
<p>2. Eelnõu § 2 punktiga 13 täiendatakse määrust nr 82 §-dega 6¹ ja 6². Paragrahvi 6¹ lg 3 on eelnõus sõnastatud järgmiselt: „Taotlusele lisatakse käesoleva määruse § 5 lõike 2 punktides 4-11, §-s 6 ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumentide koopiad, allkirjastades need Eestis tunnustatud digiallkirjaga.“. Välisministeerium teeb ettepaneku täiendada § 6¹ lõiget 3 lausega „Koopiate digitaalselt allkirjastamisega kinnitab taotleja nende vastavust originaalidele.“.</p>	<p><u>Mittearvestatud</u></p> <p>Määruse nr 82 § 2 sätestab taotluse esitamise ja taotluse täitmise nõuded. Nimetatud paragrahvi lõike 10 kohaselt kinnitab taotleja taotluse allkirjastamisega, et taotlusele lisatud koopia vastab originaaldokumendile, see ei sisalda valeandmeid ja seda ei ole võltsitud. Seega on vajalik regulatsioon olemas ja seda ei ole otstarbekas korrata.</p>
<p>3. Eelnõu seletuskirja 2. osa alaosas 2.1 (siseministri nr 64 muutmine) on kirjeldatud eelnõu § 1 punktiga 4 kavandatud määruse § 4</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>

<p>lõike 1 punktide 2–4 muudatusi. Välisministeerium teeb ettepaneku seletuskirja vastava lõigu sõnastuse muutmiseks, mis puudutab vaideavalduse esitamist esindaja kaudu.</p> <p>Sarnaselt teeme ettepaneku muuta seletuskirjas eelnõu § 1 punkti 5 selgitust. Hetkel on sõnastus: „Muudatusega täpsustatakse, et kui avalduse esitab vaidlustaja volitatud esindaja, kinnitatakse volitus avalduse vormil asjakohaste väljade täitmise ja allkirjastamisega.“. Palume muuta järgmiselt: „Muudatusega täpsustatakse, et kui vaidlustaja esitab avalduse volitatud esindaja kaudu, kinnitatakse volitus avalduse vormil asjakohaste väljade täitmise ja allkirjastamisega.“.</p>	
<p>4. Eelnõu seletuskirja 2. osa alaosas 2.2 (siseministri määruse nr 82 muutmise) on eelnõu § 2 punkti 20 selgituste osas põhjendatud vajadust reguleerida, millisele välisesindusele pikaajalise viisa taotlus esitatakse. Näitena on toodud Venemaa kolm välisesindust. Arvestades kahe esinduse sulgemist Venemaal käesoleva aasta aprillis, ei ole see näide enam asjakohane. Soovitame kas jätta näide välja või asendada Ameerika Ühendriikidega, kus on kaks viisataotlusi menetlevat välisesindust (San Francisco ja New York).</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>
<p>Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium</p>	
<p>1. Eelnõu § 2 punktiga 20 reguleeritakse, millisele välisesindusele pikaajalise viisa taotlus esitatakse. Edaspidi tuleks taotlus esitada Eesti välisesinduse konsulaarametnikule, kelle konsulaarpiirkonnas asub taotleja elukoht. Hetkel võib välismaalane esitada viisataotluse ükskõik millisele Eesti välisesindusele. Seletuskirjas kohaselt on praktikas ilmnenu, et kui taotlejal on mugavam ja kiirem esitada taotlus mõnele teisele välisesindusele, pöördub ta sinna. Palume Siseministeeriumil seletuskirjas sisulisemalt selgitada, miks on otstarbekas viisataotleja jaoks optimaalseima lahenduse kasutamise võimalust piirata. Oleme seisukohal, et taotlejale peaks jätma võimaluse pöörduda sinna, kuhu on välismaalasel taotluse esitamiseks kõige mugavam pöörduda.</p>	<p><u>Arvestatud, seletuskirja täiendatud.</u></p> <p>Muudatusega pannakse paika üldine põhimõte pikaajalise viisa taotlemisel analoogselt EL viisaeeskirjas kehtiva põhimõttega. Arvestades, et Eestil on piiratud ressurss viisataotluste vastu võtmiseks ja menetlemiseks, on vajalik viisataotluste jaotumine kõikide esinduste vahel ja vältida teenuse koondumist üksikutesse esindustesse, kuhu on mugavam reisida. Lisaks peab arvestama sellega, et konsulaarpiirkonnas viisataotluste menetlemisel osatakse paremini taotluse asjaolusid (sh riske ja ohte) hinnata, sest tuntakse piirkonna eripära. Samas jääb põhjendatud juhtudel võimalus esitada viisataotlustaotlus väljaspool konsulaarpiirkonda juhul, kui välismaalane viibib riigis seaduslikult, kuid ei ela konsulaarpiirkonnas.</p>
<p>2. Eelnõu § 2 punkti 22 kohaselt kohalduks välismaalasele, kes taotleb või omab viisat</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>

<p>iduettevõtlusega tegelemiseks või lühiajaliseks töötamiseks iduettevõttes piisavate rahaliste vahendite määr sotsiaalhoolekande seaduse § 131 lõike 3 kohaselt kehtestatud toimetulekupiiri kuuekordne määr iga Eestis viibitava kuu kohta. See on 1200 eurot kuus arvestades, et alates 1. juunist 2022. aastast on kuine toimetulekupiir 200 eurot. Juhime tähelepanu, et välismaalaste seaduse kohaselt ei kohaldu lühiajaliselt töötavate iduettevõtte töötajatele üldine töötasu nõue. Muudatuse tulemusel tekiks olukord, kus iduettevõttes töötamise soodustamiseks seadusesse tehtud erisus oleks sisuliselt tühistatud siseministri määrusega. Ühtlasi märgime, et sageli pole iduettevõtete asutajatel, ennekõike asutamise alguskuudel stabiilseid sissetulekuid, mistõttu hakkab kuuekordne piirmäär tõenäoliselt pärssima ettevõtjate ümberasumist Eestisse. Eeltoodust lähtuvalt palume kaaluda, kas madalam, näiteks Eesti alampalga suurune nõutav rahaliste vahendite määr ei oleks piisav tagamaks iduettevõtja toimetulekut Eestis. Eelnõus seisab, et „piisavate rahaliste vahendite määr kohaldub ka viisa taotlemisel iduettevõtlusega tegelemiseks viisa saanud välismaalase abikaasale, alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline tulema iseseisvalt toime“. Segaseks jääb, kas silmas on peetud, et iga täiendava pereliikme kohta peab olema samas mahus vahendeid. See tähendaks, et näiteks neljaliikmeliselt perekonnalt eeldatakse 4800 euro suuruse igakuise sissetuleku olemasolu. Palume Siseministeeriumil selgitada, kas iga iduettevõtja pereliikme kohta peab olema täidetud toimetulekupiiri kuuekordse määra ulatuses rahaliste vahendite olemasolu. Kui jah, siis palume selgitada, millest kaalutlustest lähtub sellises ulatuses piisavate vahendite olemasolu nõue. Juhime tähelepanu, et enam kui 3-kordne Eesti keskmine ehk 4800 euro suurune sissetulek ei ole tavapärane isegi mitte kõige kõrgemaid palku maksvas IT-sektoris.</p>	<p><u>Iduettevõtlusega seotud määrad on sätestatud eelnõu §-s 3 järgmiselt:</u></p> <p>Kui välismaalane taotleb või omab viisat iduettevõtlusega tegelemiseks välismaalaste seaduse tähenduses, on piisavate rahaliste vahendite määr sotsiaalhoolekande seaduse § 131 lõike 3 kohaselt kehtestatud neljakordne toimetulekupiir iga Eestis viibitava kuu kohta. Iduettevõtlusega tegelemiseks viisat taotleva välismaalase abikaasale viisa taotlemisel on piisavate rahaliste vahendite määr 80 protsenti viisat taotleva välismaalase piisavate rahaliste vahendite määrast. Iduettevõtlusega tegelemiseks viisat taotleva välismaalase lapsele viisa taotlemisel piisavate rahaliste vahendite määra ei kohaldata.</p> <p>Kui välismaalane taotleb viisat lühiajaliseks Eestis töötamiseks iduettevõttes, on piisavate rahaliste vahendite määr sotsiaalhoolekande seaduse § 131 lõike 3 kohaselt kehtestatud neljakordne toimetulekupiir. Lühiajaliseks Eestis töötamiseks iduettevõttes viisat taotleva välismaalase abikaasale viisa taotlemisel on piisavate rahaliste vahendite määr 80 protsenti viisat taotleva välismaalase piisavate rahaliste vahendite määrast. Lühiajaliseks Eestis töötamiseks iduettevõttes viisat taotleva välismaalase alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline tulema iseseisvalt toime, viisa taotlemisel piisavate rahaliste vahendite määra ei kohaldata.</p> <p>Lisaks sätestatakse eelnõu §-s 4 iduettevõtluse eesmärgil elamisloa taotleva välismaalase rahaliste vahendite määr soodsamalt üldisest ettevõtluse eesmärgil elamisloa taotlemise määrast järgnevalt:</p> <p>Välismaalaste seaduse § 191 alusel tähtajalise elamisloa taotlemisel iduettevõtluseks nõutud legaalse sissetuleku määr on neljakordne sotsiaalhoolekande seaduse § 131 lõike 3 alusel kehtestatud toimetulekupiir iga Eestis viibitava kuu kohta.</p>
<p>3. Eelnõu § 2 punkti 23 kohaselt hakkab asukohast sõltumatule töötajale (nõ diginomaad) kohalduma piisavate rahaliste vahendite kohustus toimetulekupiiri 0,75-kordne määraga iga Eestis viibitava päeva</p>	<p><u>Arvestatud osaliselt</u></p> <p>Viisa taotlemisel nõutavad rahaliste vahendite määrad seotakse edaspidi välismaalase toimetuleku tagamisega ehk sotsiaalhoolekandeseaduse alusel kehtestatava</p>

<p>kohta. See on 150 eurot päevas ehk taotleja peab tõendama, et tema igakuine sissetulek ei ole väiksem kui 4500 eurot kuus.</p> <p>Seletuskirja kohaselt on muudatus kantud asjaolust, et välismaalane peab Eestis viibides suutma kanda nii majutus- kui ka muud enda ülalpidamisega seotud kulud. Hetkel on diginomaadi piisavate rahaliste vahendite määr iga Eestis viibida lubatud päeva kohta 0,2-kordne Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäär ehk 2022. aasta suvel ca 3500 eurot. See on enam kui kahekordne Eesti keskmine palk ehk selline sissetulek peaks tagama keskklassi kuuluva pere äraelamise. Arvestades, et töötasu alammäär on tänaseni aasta-aastalt tõstetud, pole MKM hinnangul põhjust eeldada, et nõutav sissetuleku määr ei suudaks elukalliduse tõusuga sammu pidada. Eelnevast lähtuvalt teeme ettepaneku eelnõu seletuskirjas selgitada, miks 0,2-kordne kuupalga alammäär pole osutunud piisavaks tagamaks diginomaadi toimetuleku.</p> <p>Muudatusettepanekus seisab, et „nimetatud määr kohaldub ka viisa taotlemisel välismaalase abikaasale, alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole terviseisundi või puude tõttu suuteline tulema iseseisvalt toime“. Ka antud juhul jääb selgusetuks, kas silmas on peetud, et iga pereliikme kohta peab olema samas mähus vahendeid. Neljaliikmeliselt perekonnalt eeldatakse seega 18 000 euro suuruse igakuise sissetuleku olemasolu. MKM hinnangul on ainuüksi diginomaadilt nõutav rahaliste vahendite suurus piisav tagamaks pere ülalpidamise Eestis. Palume Siseministeeriumil selgitada, kas iga diginomaadi pereliikme kohta peab olema täidetud toimetulekupiiri 0,75-kordses ulatuses rahaliste vahendite olemasolu. Kui jah, siis palume selgitada, millest on tingitud piisavate vahendite olemasolu nõude perekonnaliikmetele laiendamise vajadust arvestades mh diginomaadile kohalduvat kõrget toimetuleku määra.</p>	<p>toimetulekupiiri ja kordaja korrutisega. Toimetulekupiiri kehtestamisel lähtutakse minimaalsetest tarbimiskuludest toidule, riietusele ja jalanõudele ning muudele kaupadele ja teenustele esmavajaduste rahuldamiseks. Viisa kaugtöö tegemiseks antakse välismaalasele, kes tuleb Eestisse elama, kuid ei tööta Eestis, ega teeni tulu Eestis. Tal ei ole Eestis kutsujat, kes teda toetaks või vajadusel tema kulusid või riigile tekkivaid kulusid seoses välismaalase majutamise või väljasaatmisega aitaks katta. Välistamiseks kaugtöö eesmärgil antava viisa väärkasutamist ja tagamaks välismaalase toimetulek (kõik kulud peab välismaalane tasuma ise) on vajalik piisavate rahaliste vahendite olemasolu. Kehtestatud rahaliste vahendite määr on mõeldud katma ka kaugtöö eesmärgil viisat taotleva välismaalase perekonnaliikmeid st nõutud rahaliste vahendite olemasolu tuleb tõendada leibkonna kohta.</p>
<p>Politsei- ja Piirivalveamet</p>	
<p>1. Eelnõu § 1 punkt 2 – parandada § 2¹ lg 1 sõnastust, selles on üks „või“ üleliigne.</p>	<p><u>Mittearvestatud</u></p> <p>Avalduse võib esitada isiklikult, esindaja kaudu või posti või e-posti teel. Kõik sättes loetletud võimalused on alternatiivsed ja seetõttu eraldatakse nad sõnaga „või“.</p>

<p>2. Eelnõu § 1 punkt 2 – ettepanek täpsustada § 2¹ lõike 2 sõnastust selliselt, et kelle poolt (taotleja) taotlus allkirjastatud peab olema.</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>
<p>3. Eelnõu § 1 punkt 3 – määruse § 3 lõike 3 sõnastus ei ole PPA hinnangul kooskõlas VMS § 100¹⁰ lõikes 1 sätestatuga, kuna lühendab vaideavalduse esitamise aega. Kui välismaalane välisriigis viibides soovib 30ndal päeval esitada vaideavalduse ja teeb samal päeval pangaülekande, siis antud välismakse ei laeku Eestisse samal kuupäeval. Määrusega ei saa kitsendada seadusega kehtestatud tähtaega vaideavalduse esitamiseks. Hetke sõnastuse järgi kohustatakse vaideavaldus ja vastav riigilõiv tasuma enne 30 päeva täitumist. Soovi korral võib sätestada, et ülekanne peab tehtud olema vaideavalduse esitamise tähtaja jooksul aga ei saa nõuda selle laekumist vaideavalduse esitamise tähtaja jooksul</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>
<p>4. Eelnõu § 1 punkt 7 – määruse § 5 lõike 4 sõnastuses tuleks eristada pikaajalise ja lühiajalise viisa taotlemist.</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>
<p>5. Eelnõu § 2 punkt 11 – määruse § 5 lõike 4 sõnastuses peaks kasutama „viisa otsuse“ kättesaamisel, kuna reisidokumendi alusel soovime tuvastada ka isikut, kelle viisa taotlusele ei tehtud positiivset otsust ja ei hakata viisakleebist passi kandma. Määruse § 5 lõike 5 sõnastuse rakendamine praktikas ei toimiks, kuna taotleja kutsutakse otsust kätte saama siis, kui otsus taotlusele on tehtud, seega kui taotlusele on tehtud positiivne otsus, ei saa enam keelduda viisa andmisest. Sellel hetkel on võimalik tühistada viisa otsus ja keelduda viisakleebise välja andmisest. Teeme ettepaneku muuta määruse sõnastust vastavalt.</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>
<p>6. Eelnõu § 2 punkt 13 – määruse § 6¹ lõike 1 ja 6² lõike 1 sõnastus ei ole PPA hinnangul kooskõlas teiste VMS-i alusel antud määruste sõnastustega, mis sätestavad, et posti teel või elektrooniliselt esitatud taotlus „võetakse menetlusse hiljemalt selle Politsei- ja Piirivalveametisse saabumise päevale järgneval tööpäeval“. Kui sätestada, et taotluse esitamise päevaks loetakse järgmine tööpäev, siis me lühendame taotluse esitamise lubatud tähtaega taotluse posti teel või elektrooniliselt esitamisel nendel juhtudel, kui taotluse esitamiseks on ette nähtud tähtaeg. Määruse § 6¹ lõike 8 ja 6² lõike 5 sõnastust peab täpsustama, et Eestis PPA-le</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>

<p>saab esitada dokumentide originaalid vaid juhul, kui ka viisataotlus on esitatud PPA-le. Juhul, kui viisataotlus on esitatud posti teel või elektrooniliselt saatkonda, siis ei saa originaaldokumente esitada PPA-le.</p>	
<p>7. Eelnõu § 2 punkt 19 – PPA hinnangul on määruse § 10² lõikega 1 antud piisav aeg, et viisa taotluse võib esitada kuni kaks kuud enne viibimisaja lõppemist ja seega ei näe vajadust, miks peaks lõige 2 andma õiguse sellest tähtajast veel varem taotluse esitamiseks. Teeme ettepaneku, et sätte sõnastus jääks vaid hiljem esitamise kohta, täiendades seda sõnaga „erandina hiljem“.</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>
<p>8. Eelnõu § 2 punkt 23 – määruse § 15 lõike 2 regulatsiooniga kohaldatakse iduettevõttesse tööle tulnud välismaalastele viisa andmiseks kõrgemat sissetulekunõuet, kui neil on lühiajalise töötamise registreeringuks. Kuna iduettevõttes töötamise puhul ei kohaldu VMS-is palgakriteeriumi määr, siis tähendab see seda, et neile kohaldub Eesti miinimumpalga maksmise kohustus. Antud sättega kehtestatakse aga samale isikule viisa andmiseks teistsugune sissetulekunõue, mis sõltub toimetulekupiirist. PPA leiab, et sissetulekunõue peaks nii töötamise õiguse kui viibimisõiguse saamise puhul samale isikule olema ühesugune. PPA teeb ettepaneku eristada määruses iduettevõtlusega tegeleva isiku sissetulekunõue iduettevõttes töötamiseks viisa taotleja sissetulekunõudest. Ettevõtjalt suurema sissetuleku nõudmine on arusaadav ja puudub vastuolu VMS-i reeglitega. Määruse § 15 lõikes 5 sätestatud sissetulekunõude peaks ühtlustama VMS-i reeglitega lühiajalisele töötamisele. Kui tegemist on LTR-iga valdkonnas, kus kohaldub palgakriteerium, siis peaks ka viisa taotlemiseks rahaliste vahendite määr sellele vastama. Kui tegemist on LTR-iga valdkonnas kus ei kohaldu palgakriteerium vaid miinimumpalga määr, siis peaks ka viisa taotlemiseks rahaliste vahendite määr sellele vastama.</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>
<p>9. Eelnõu § 3 punkt 2 – määruse § 14 lõike 2² sõnastust tuleks muuta selliselt, et esitada tuleb tööleping ning selle kehtivusaja kohta määrusesse erisätet vaja ei ole. Vastavalt töölepingu kehtivusele määrame elamisloa kehtivuse, mis VMS § 186 lõike 5 alusel saab olla kuni 2 aastat. Juhul kui tööleping kehtib</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>

<p>lühemat aega, siis antakse ka elamisluba lühemaks ajaks.</p>	
<p>10. Eelnõu § 3 punkt 3 - määruse § 53 lõike 3 sõnastuses on ekslikult viidatud VMS § 139-le, mille alusel ei anta tähtajalist elamisluba, tegemist on legaalse sissetuleku tingimuse paragrahviga, mitte elamisloa andmise aluse paragrahviga. Määruse § 53 lõigete sõnastust peaks ühtlustama ja viitama igal pool vastava elamisloa andmise aluse sättele – hetkel osaliselt viidatakse elamisloa andmise aluse sättele ja osaliselt legaalse sissetuleku nõude sättele.</p> <p>Määruse § 53 lõikes 3 sätestatakse elamisloa ja viisa taotlemiseks samadel alustel erinevad rahaliste vahendite määrad, mis tundub ebaloogiline ja PPA hinnangul tuleks nõuded ühtlustada.</p> <p>Määruse § 53 lõigetes 3 ja 4 on dubleerivalt viidatud VMS §-idele 191, 197², ilmselt on olnud eesmärk viidatud paragrahvid lõikest 3 välja jätta.</p> <p>Kas VMS § 198 alusel elamisloa taotleja sissetulekumäära nõue on taotluslikult jäänud määruse § 53 lõike 3 loetellu? PPA hinnangul peaks vastaval alusel elamisloa taotlemise legaalse sissetuleku määr olema kõrgem ja võrdne VMS § 191 alusel elamisloa taotlemise sissetulekumääraga.</p> <p>Miks viidatakse määruse § 53 lõikes 4 sissetulekumäära kehtestamisel VMS § 192 lõike 2¹ punktile 2 ning lõigetele 3¹ ja 6¹, mis puudutab äriplaani esitamise nõude ja investeeringu nõude puudumist iduettevõtte korral? Kui iduettevõtluse alusel elamisluba ettevõtluseks taotlejatele ei ole soovi erineva sissetulekumäära kehtestamiseks, siis piisab, kui määruses viidata VSM § 191 alusel elamisloa andmisele, kuna nii tava ettevõtluse korral kui ka iduettevõtluse korral on elamisloa andmise aluseks VMS § 191.</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>
<p>11. Ettepanek täiendada siseministri 12.01.2017 määruse nr 7 §-i 9 selliselt, et taotluse allkirjastamisega kinnitab taotleja, et abikaasade vahel on olemas tihe majanduslik side ja psühholoogiline sõltuvus, perekond on püsiv ja abielu ei ole fiktiivne. Lisada § 9 lõike 3 sätte sõnastusse, et nimetatud asjaolusid kinnitab ka kutsuja taotluse allkirjastamisega.</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>

<p>12. Ettepanek täiendada siseministri 12.01.2017 määruse nr 7 §-s 26 sätestatud tähtajalise elamisloa taotluse läbivaatamise tähtaega kahelt kuult kolmele kuule. Esmase tähtajalise elamisloa taotluse menetlusele kulub rohkem aega kui korduva taotluse menetlusele, kuna isiku kohta on vähem andmeid lihtsasti kätte saadavad andmebaasidest ja seega kulub rohkem aega menetluses tähtsust omavate asjaolude välja selgitamisele. Näiteks on ka ELKS alusel antud siseministri määrusega kehtestatud, et tähtajalise elamisõiguse taotluse menetlustähtaeg on kolm kuud. Arvestades, et VMS alusel tähtajalise elamisloa taotlemisel on palju rohkem tingimusi, millele vastamist kontrollida, ei ole see proportsionaalne, et menetluseks on vähem aega antud kui ELKS alusel tähtajalise elamisõiguse taotluse menetluseks.</p> <p>Kui siseminister ei ole nõus kõigi tähtajalise elamisloa taotluste menetlustähtaja pikendamisega, siis teeme ettepaneku pikendada sisserände piirarvu vajavate taotluste menetlustähtaega, kuna tegemist on taotlustega, mis esitatakse massiliselt lühikese aja jooksul (1-2 kuud) ja seega tõuseb lühikese perioodi jooksul menetluskooormus mitmekordselt ning tavapäraselt ei jõuta nende taotluste osas otsust kahe kuulise tähtaja jooksul teha ning valdavalt on vaja menetlustähtaega pikendada. Olukorras, kus valdava osa taotluste menetlustähtaega tuleb pikendada, oleks õigusselguse õiguspäraste ootuste juhtimise huvides korrektne koheselt pikem menetlustähtaeg kehtestada.</p>	<p><u>Mittearvestatud.</u></p> <p>VMS § 34 lõike 1 kohaselt võib haldusorgan menetlustähtaega pikendada, kui menetluses tähtsust omavate asjaolude väljaselgitamine või tõendite kogumine ei ole võimalik sätestatud menetlustähtaja jooksul. Seega on võimalik esmakordsete taotluste menetlemiseks vajadusel menetlustähtaega pikendada ja puudub vajadus üldise tähtaja muutmiseks. Sisserände piirarvu regulatsiooniga kaasnev ajutine menetluskooormuse suurenemise juurpõhjus ei ole mitte menetlustähtajas, vaid töörande regulatsioonis. Enne menetlustähtaja pikendamist tuleks hinnata 2023. aastal jõustuvate muudatuste mõju regulatsioonile ja sisserände piirarvule. Ajutise menetluskooormuse tõusuga seotud probleeme aitavad pikemas perspektiivis lahendada ka menetlusi toetavad planeeritavad infotehnoloogilised lahendused.</p>
<p>13. Seoses muutunud julgeolekuolukorraga ja senisel viisil kogutud andmete ebapiisavusega, et hinnata VMS-is sätestatud elamisloa andmisest keeldumise aluste olemasolu, teeme ettepaneku muuta elamisloa taotlusel kogutavaid andmeid, mis on sätestatud määruse § 49 lõike 1 p 22, § 50 lg 1 p 14 ja § 51 lg 1 p 16. Kehtiva sätte sõnastus jaotada kaheks ja täiendada viisil, et tuleb esitada:</p> <p>1) andmed selle kohta, kas taotleja teenib või on teeninud välisriigi (välja arvatud NATO liikmesriigi) kohustuslikus ajateenistuses, relvajõududes, kaadrisõjaväelasena, luure või julgeolekuteenistuses, kas taotleja osaleb või on osalenud sõjaväelistes operatsioonides väljaspool Eestit, kas taotleja on töötanud või</p>	<p><u>Arvestatud</u></p>

<p>töötab riiklikes või mitteriiklikes relvastatud organisatsioonides või üksustes,</p> <p>2) andmed selle kohta, kas taotleja kuulub või on kuulunud kuritegelikku ühendusse, terroristlikku ühendusse, äärmusrühmitusse, viibinud konfliktipiirkonnas või äärmusrühmituse kontrolli all oleval alal, kas taotleja on kokku puutunud tulirelvade ja lõhkematerjaliga, kas taotleja on pannud toime inimsusevastaseid kuritegusid või sõjakuritegusid ning andmed taotleja veendumuste kohta.</p>	
---	--